

August Beernaert (1819 – 1912)

August Beernaert was de op één na langst regerende premier in België. Zijn bijna 10 jaar durende bewind startte op 26 oktober 1884. Hij zorgde er voor dat beide kamers in het voorjaar van 1885 de grondwettelijke toestemming gaven aan Leopold II om gelijktijdig staatshoofd van en België en de Onafhankelijke Congostaat te zijn ... De grondwet bepaalt dat “De Koning kan niet tegelijk hoofd van een andere Staat zijn, zonder de toestemming van beide Kamers”.

Desondanks werd aan August Beernaert in 1909 de Nobelprijs voor de Vrede uitgereikt. In de huidige tijden van wokeness en moeilijk verteerde koloniale verledens zou dit onmiddellijk protest oproepen. In 1909 deelde August Beernaert deze prijs met de Franse diplomaat Paul Henri d'Estournelles de Constant voor hun “prominente positie in de internationale vredesbeweging en arbitrage”. August Beernaert was de Belgische afgevaardigde tijdens de twee internationale vredesconferenties (1899 & 1907) in Den Haag en van 1909 tot aan zijn dood in 1912 de eerste voorzitter van de Interparlementaire Unie (Union Interparlementaire) (UIP). De UIP, in 1889 opgericht door de Fransman Frédéric Passy, als ‘apostel van de vrede’ op zijn beurt geëerd met de allereerste Nobelprijs voor de vrede, bestaat nog vandaag.

De UIP was eerste permanente forum voor multilaterale politieke onderhandelingen. Hoewel het begon als een organisatie voor individuele parlementariërs, groeide het later uit tot een internationale organisatie voor parlementen van soevereine staten. De UIP ligt mee aan de basis van het Permanent Hof van Arbitrage, opgericht tijdens de 1ste Haagse Vredesconferentie en niet te verwarren met het Internationaal Gerechtshof, ook gevestigd in Den Haag. Het Permanent Hof van Arbitrage kon echter het uitbreken van beide wereldoorlogen niet voorkomen en werd na 1945 op een laag pitje gezet. Sinds 1990 doen landen steeds meer en meer beroep op het hof. Het Hof heeft als doel arbitrage als conflictoplossing van internationale geschillen te faciliteren. Anders dan de naam suggereert is het zelf geen scheidsrecht dat aan arbitrage doet, maar bestaat het Hof uit een lijst van personen die door tot leden van het Hof worden benoemd. De oprichting van het Hof was de eerste stap tot institutionalisering van de oplossing van geschillen door vreedzame middelen.

In het huidige Russisch-Oekraïens conflict zijn er twee conflicten aan het Permanent Hof van Arbitrage voorgelegd: het geschil betreffende de rechten van de oeverstaten aan de Zwarte Zee, de Zee van Azov en de zee-engte van Kerch (case 2017-06) het geschil betreffende de aan de ketting gelegde Oekraïense marine schepen en de gevangenneming van marine personeel (case 2019-28). Door de escalatie van het conflict sinds 24 februari 2022 konden deze geschillen niet beslecht worden.

August Beernaert staat op de 96ste plaats op de lijst van 100 Grootste belgen.